

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

grecki

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

Rodzaje zawodów prawniczych

Cypr

Zawody prawnicze – wstęp

Zawód adwokata – wstęp

W Republice Cypryjskiej zawód adwokata (Κυπριακή Δημοκρατία) regulują przepisy rozdziału 2 ustawy o adwokaturze (Ο περί Δικηγόρων Νόμος) z późniejszymi zmianami.

Zgodnie z przepisami ustawy o adwokaturze ten, kto chce wykonywać zawód adwokata, musi:

posiadać dyplom ukończenia wyższych studiów prawniczych uznany przez Radę Prawną (Νομικό Συμβούλιο);

odbyć roczną aplikację w kancelarii prawnej, w której w tym czasie pracował co najmniej jeden adwokat praktykujący od co najmniej pięciu lat;

złożyć egzamin przeprowadzony przez Radę Prawną lub pod jej nadzorem.

Inne zawody powiązane

Na Cyprze nie występują zawody powiązane, jak na przykład zawód notariusza. Całość zagadnień związanych z czynnościami prawnymi stanowi materię prawa, w związku z czym do praktykowania zawodu są dopuszczani, na mocy odnośnych przepisów, wyłącznie członkowie Cypryjskiej Izby Adwokackiej (Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος). Emerytowani adwokaci mogą nadal pracować w charakterze wewnętrznych konsultantów prawnych w kancelariach prawnych i innych organizacjach.

Jedynym zawodem, który można uznać za powiązany, jest zawód asystenta prawnego (δικηγορικοί υπάλληλοι), uregulowany odrębnymi przepisami. Osoba pragnąca wykonywać zawód asystenta prawnego musi posiadać średnie wykształcenie, przepracować co najmniej 6 kolejnych miesięcy w kancelarii prawnej, mieć nieskazitelną charakter oraz złożyć odpowiednie podanie do sekretarza sądu rejonowego, w którego obszarze właściwości położona jest kancelaria prawna zatrudniająca kandydata.

Prokuratorzy (Δημόσιοι Κατηγοροί)

Organizacja

Uwagi ogólne

Prokurator Generalny Republiki Cypryjskiej (Γενικός Εισαγγελέας) pełni funkcję radcy prawnego państwa, a ponadto jest zwierzchnikiem Biura Prawnego (Νομική Υπηρεσία) i przełożonym prokuratury (Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων).

Pracownikami Biura Prawnego kierowanego przez Prokuratora Generalnego są adwokaci, m.in. specjalizujący się w prawie karnym i zajmujący się sprawami zawiśnymi przed sądami assize. Prokurator generalny jest powiadamiany o wszystkich sprawach i wydaje do nich odpowiednie wytyczne.

Oprócz członków Biura Prawnego w charakterze prokuratorów działają również funkcjonariusze cypryjskiej policji (Αστυνομική Δύναμη Κύπρου) posiadający tytuły naukowe w zakresie nauk prawnych oraz kwalifikacje do wykonywania zawodu adwokata. Choć są oni funkcjonariuszami policji, to w zakresie czynności prokuratorskich odpowiadają przed Prokuratorem Generalnym. W związku z pracą tych osób Prokurator Generalny ma takie same uprawnienia, jakie przysługują mu wobec urzędników Biura Prawnego.

W nadzwyczajnych przypadkach Prokurator Generalny może wydać polecenie zajęcia się konkretną sprawą wybitnym praktykującym adwokatom.

Rola i obowiązki prokuratora

Funkcję oskarżyciela publicznego (Κατηγορούσα Αρχή) w sprawach karnych rozpatrywanych przed sądami rejonowymi sprawują adwokaci (prawnicy) zatrudnieni w policyjnych wydziałach śledczych. Nie wyklucza to jednak możliwości powierzenia tej funkcji w konkretnej sprawie urzędnikowi Biura Prawnego. Oskarżeniem publicznym przed sądami assize kierują adwokaci Biura Prawnego. Bez względu na to, kto kieruje oskarżeniem publicznym, podlega on zwierzchnictwu Prokuratora Generalnego, który może interweniować w dowolnej chwili, a nawet umorzyć postępowanie.

Biurem Prawnym kieruje Prokurator Generalny wspomagany przez Zastępcę Prokuratora Generalnego (Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας), adwokatów Republiki (Εισαγγελείς της Δημοκρατίας), starszych radców Republiki (Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας) i radców Republiki (Δικηγόροι της Δημοκρατίας). Jeden z adwokatów Republiki kieruje Wydziałem Karnym (Τμήμα Ποινικού Δικαίου), za co odpowiada przed Prokuratorem Generalnym.

Rozprawy mają formę ustną. Na początku oskarżenie przedstawia zgromadzone przez siebie dowody. Następnie odbywają się przesłuchania świadków wezwanych przez oskarżenie. Świadców przesłuchują obie strony; dopuszcza się ponowne przesłuchanie świadka. Po przesłuchaniu wszystkich świadków wezwanych przez oskarżyciela publicznego sąd orzeka w kwestii przesłanki *fumus boni iuris* po stronie oskarżenia. Jeśli taka przesłanka występuje, oskarżony wzywany jest do przeprowadzenia obrony. Sąd poucza go o prawie do powołania własnych świadków oraz złożenia zeznań pod przysięgą. Jeżeli oskarżony skorzysta z tego prawa, jego świadkowie oraz on sam są przesłuchiwani przez oskarżyciela publicznego. W innym przypadku oskarżony może złożyć wyjaśnienia bez przesłuchania przez oskarżenie.

Na zakończenie rozprawy sąd ogłasza wyrok z rozstrzygnięciem co do winy. Jeśli zapada wyrok uniewinniający, to uniewinniony oskarżony zostaje zwolniony. Jeśli zaś zapadnie wyrok skazujący, obrona może wnieść o złagodzenie kary. Po zakończeniu postępowania sąd ogłasza rozstrzygnięcie co do kary.

Sędziowie

Organizacja

Struktura sądów na Cyprze jest nieskomplikowana.

Sąd Najwyższy (Ανώτατο Δικαστήριο)

Sąd Najwyższy został utworzony na mocy ustawy o wymiarze sprawiedliwości (przepisy różne) z 1964 r. (Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμος του 1964) [ustawa nr 33/1964], po ustąpieniu z urzędu prezesów Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Konstytucyjnego (Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο), co w istocie doprowadziło do rozwiązania obu tych sądów, jako że przedstawiciele społeczności tureckiej w różnych organach władz państwowych odmówili objęcia swoich urzędów oraz wyrażenia zgody na konieczne decyzje.

Sędziowie Sądu Najwyższego są powoływani przez Prezydenta Republiki Cypryjskiej. W skład Sądu Najwyższego wchodzi obecnie 13 sędziów, spośród których jeden jest prezesem. Na sędziego Sądu Najwyższego może zostać powołana osoba o nieskazitelnym charakterze, która w godny uznania sposób wykonywała zawód prawniczy przez co najmniej 12 lat.

Sądy assize (Κακούργιοδικεία)

Sąd assize jest sądem najwyższej instancji w sprawach karnych w Republice Cypryjskiej. W jego skład wchodzi trzech sędziów (przewodniczący, naczelny sędzia sądu rejonowego i sędzia sądu rejonowego). Sędziów sądu assize powołuje Sąd Najwyższy na dwuletnią kadencję, odpowiednio, spośród przewodniczących sądów rejonowych, naczelnych sędziów sądów rejonowych i sędziów sądów rejonowych.

Sądy rejonowe (Επαρχιακά Δικαστήρια)

W każdej prowincji funkcjonuje sąd rejonowy o właściwości powszechnej, z której wyłączone są sprawy podlegające właściwości Sądu Najwyższego oraz sądów szczególnych, o których mowa poniżej. Sędziowie sądów rejonowych dzielą się na przewodniczących sądów rejonowych, naczelnych sędziów sądów rejonowych i sędziów sądów rejonowych. Sędziów sądów rejonowych powołuje, przenosi i awansuje Sąd Najwyższy.

Sądy rodzinne (Οικογενειακά Δικαστήρια)

W skład sądów rodzinnych utworzonych na mocy ustawy o sądach rodzinnych (Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος) (ustawa nr 23/90) wchodzi trzech sędziów (przewodniczący i dwóch ławników). Wszyscy oni posiadają wykształcenie prawnicze, a przed powołaniem na ten urząd z powodzeniem uprawiali zawody prawnicze.

Trybunał ds. kontroli najmu (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

W tym sądzie szczególnym zasiada trzech sędziów: przewodniczący i dwóch ławników. Przewodniczący tego sądu musi być prawnikiem, który z powodzeniem praktykował prawo przez co najmniej tyle lat, ile jest wymaganych do zasiadania w składzie orzekającym sądu rejonowego.

Trybunał ds. sporów pracowniczych (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)

Tak samo jak w przypadku trybunału ds. kontroli najmu, w trybunale ds. sporów pracowniczych zasiada trzech członków, przewodniczący i dwóch ławników. Przewodniczący tego sądu musi być prawnikiem, który z powodzeniem praktykował prawo przez co najmniej 5 lat przed powołaniem do składu orzekającego tego sądu.

Sąd wojskowy (Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο)

Ostatnim sądem szczególnym jest sąd wojskowy, któremu przewodniczy szanowany prawnik posiadający w chwili powołania kwalifikacje wymagane do zasiadania w składzie orzekającym sądu rejonowego. Przewodniczącym sądu wojskowego musi być oddelegowany oficer wojska co najmniej w stopniu pułkownika. Ławnicy sądu wojskowego muszą być zawodowymi żołnierzami.

Katalog (Ευρετήριο)

Na stronie internetowej Sądu Najwyższego znajduje się katalog zawierający wybrane podstawowe informacje o sądach na Cyprze.

Rola i obowiązki

Sąd Najwyższy

Sąd Najwyższy jest sądem wyższej instancji rozpoznającym środki odwoławcze od wyroków wszystkich sądów niższej instancji w Republice Cypryjskiej, a także sądem pierwszej instancji w różnych sprawach m.in. z dziedziny prawa administracyjnego i prawa morskiego. Wydaje również polecenia rewizji sprawy, nakazy sądowe i inne zarządzenia oraz nadzoruje pracę sądów niższej instancji w Republice Cypryjskiej, dbając o ich sprawne działanie, a także sprawuje kontrolę dyscyplinarną nad sędziami.

Sądy assize

Z wyjątkiem niektórych bardzo poważnych przestępstw, sąd assize jest właściwy do orzekania w pierwszej instancji w sprawach o przestępstwa karane na podstawie kodeksu karnego (Ποινικός Κώδικας) i innych ustaw, popełnione na terytorium Republiki Cypryjskiej lub na terenie cypryjskich części baz wojskowych, z udziałem Cypryjczyków jako sprawców albo pokrzywdzonych, lub o przestępstwa popełnione w dowolnym innym państwie w trakcie pełnienia przez oskarżonego służby na rzecz Republiki Cypryjskiej, lub na statku wodnym albo powietrznym w Republice Cypryjskiej, bądź w innych miejscach albo okolicznościach przewidzianych przez prawo.

Sądy rejonowe

Jednoosobowy skład orzekający sądu rejonowego w osobie przewodniczącego rozpoznaje w pierwszej instancji wszystkie skargi należące do jego właściwości miejscowej.

Każdy naczelny sędzia sądu rejonowego jest właściwy do rozpoznawania skarg (z kilkoma wyjątkami), w których kwota roszczenia lub wartość przedmiotu sporu nie przekracza 500 000 EUR, natomiast sędzia sądu rejonowego jest właściwy do rozpoznawania skarg (z kilkoma wyjątkami), w których kwota roszczenia lub wartość przedmiotu sporu nie przekracza 100 000 EUR.

Właściwość sądu rejonowego w sprawach karnych rozciąga się na wszystkie przestępstwa popełnione w danym okręgu sądowym, zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 5 lat albo karą grzywny w wysokości 50 000 EUR albo obiema tymi karami łącznie, oraz w których sąd może orzec wypłatę odszkodowania w wysokości do 6 000 EUR na rzecz pokrzywdzonego.

Od wszystkich wyroków wydanych przez sądy rejonowe, zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych, można się odwołać do Sądu Najwyższego.

Sądy szczególne

Właściwość sądów rodzinnych obejmuje niemal wszystkie rodzaje sporów małżeńskich. Właściwość trybunału ds. kontroli najmu ogranicza się do sporów dotyczących budynków podlegających kontroli najmu. Właściwość trybunału ds. sporów pracowniczych obejmuje wyłącznie stosunki między pracodawcą a pracownikiem, zwłaszcza w sprawach o bezpodstawne zwolnienie. Sąd wojskowy jest właściwy do rozpoznawania spraw karnych z udziałem funkcjonariuszy Gwardii Narodowej (Εθνική Φρουρά) lub spraw o naruszenie regulaminu Gwardii Narodowej.

Od wszystkich wyroków wydanych przez powyższe sądy przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Organizacja zawodów prawniczych: Adwokaci (Δικηγόροι)

W Republice Cypryjskiej funkcjonuje ustandaryzowany system świadczenia usług prawnych. Każdy, kto świadczy takie usługi, jest określany mianem adwokata, bez względu na kraj, w którym studiował i uzyskał wyższe wykształcenie prawnicze.

W Internecie istnieje katalog prawników, do którego nieodpłatny dostęp mają adwokaci i sędziowie, natomiast dostęp dla ogółu społeczeństwa podlega opłacie abonenckiej.

Prawnicze bazy danych

Serwis internetowy [leginetycy](#) zawiera bazę ustawodawstwa, orzecznictwa i aktów wykonawczych. Nieodpłatny dostęp do serwisu mają adwokaci, sędziowie i pracownicy resortów rządowych. Wszystkie pozostałe osoby muszą uiścić opłatę abonencką. Strona internetowa [cylaw](#) zawiera wyroki sądów. Dostęp do niej jest nieodpłatny.

Adwokaci/Radcy prawni (Νομικοί Σύμβουλοι)

Istnieje ustandaryzowany system praktykowania zawodu przez adwokatów/radców prawnych.

Notariusze (Συμβολαιογράφοι)

Na Cyprze nie występuje zawód notariusza. Czynności zwykle powierzane notariuszom na Cyprze wykonują adwokaci.

Inne zawody prawnicze

W Republice Cypryjskiej powiązane z zawodami prawniczymi są następujące zawody:

Sekretarze (Πρωτοκολλητές)

Sekretarzy powołuje Sąd Najwyższy. Są to urzędnicy sądowi – zwykle adwokaci lub osoby z przygotowaniem prawniczym. Obowiązki sekretarzy określa ustawa. Najwyższym rangą sekretarzem jest powołany przez Sąd Najwyższy sekretarz będący zwierzchnikiem służb sądowych, sprawujący nad nimi ogólny nadzór.

Komornicy

Wyróżnia się dwa rodzaje komorników: komornicy prywatni, których kompetencje ograniczają się do doręczeń różnych dokumentów sądowych oraz komornicy sądowi zatrudnieni na etacie przez sąd, którzy zajmują się głównie egzekucją wyroków sądu.

Asystenci prawni (Δικηγορικοί Υπάλληλοι)

Tytuł asystenta prawnego uzyskuje się po przepracowaniu sześciu miesięcy w kancelarii prawnej i złożeniu podania do sekretarza sądu rejonowego, na którego obszarze właściwości znajduje się kancelaria prawna zatrudniająca kandydata.

Ciekawe strony

[Biuro Prokuratora Generalnego](#)

[Sąd Najwyższy](#)

Ostatnia aktualizacja: 25/06/2013

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.